

Nerver störde Doktor Glas magi

TEATER

DOKTOR GLAS av Hjalmar Söderberg

Bearbetning: Allan Edwall

Regissör och skådespelare: Thorsten Flinck

Scen: Mimers Hus, Kungälv (spelas på Sagateatern i Borås ikväll)

Thorsten Flinck gästar Sagateatern Borås ikväll med monologen *Doktor Glas*. Har ni biljett, bered er på ett äventyr.

Thorsten Flinck är tveklöst en av Sveriges mest begåvade skådespelare, med en nerv och närvaro – och en röst! – som inte liknar någon annans. Men han är också en

skådespelare som balanserar på slak lina. Åtminstone var fallet så i torsdags, i Kungälv, vid turnépremiären för *Doktor Glas*.

Han inledde med en sen ankomst. Premiärpubliken hann både skruva på sig och nervöst titta på klockan upprepade gånger innan Thorsten Flinck gjorde entré, en kvart efter utsatt tid – för en teaterföreställning är det en evighet.

Där fick han en uppförbacke från start, som löstes med ett koncentrerat och laddat spel. Dessvärre höll det inte hela vägen. En improvisation där, ett publikfriande illusionsbrott här och en och annan replikmiss – berodde det på premiärnerv eller okoncentra-

tion? Vet inte, men resultatet blev att texten laddades ur med jämna mellanrum.

Thorstens Flincks Doktor Glas monolog har en brokig bakgrund kantad av stridigheter kring rättigheten till texten (se Christian Numanens intervju med Flinck i BT 2/10). Krister Henriksson, Flincks motpart i rättighetstvisten, använder sig precis som Flinck av Allan Edwalls bearbetning av Hjalmar Söderbergs klassiska roman.

För ett år sedan såg jag Krister Henrikssons variant, i Göteborg. Som teater betraktat var den en mer helgjuten föreställning. Thorsten Flinck gör den spretigare, med fler inslag av en närmast stå upp-

liknande komik. Jag tror inte att texten vinner på det. Den har en så bedövande smärta i sig själv, historien om den cyniske och känslomässigt handikappade läkaren som förälskar sig i en ung kvinna och mördar hennes man, den motbudande pastor Gregorius, att den inte behöver sceniska överdrifter.

Å andra sidan – i de stunder Thorsten Flinck träffar rätt är han magisk. Då sugts man in i berättelsen och glömmer allt annat. Och med premiären överstökad skulle det inte förvåna mig om den magiken varar hela föreställningen i Borås.

STEFAN EKLUND

stefan eklund@bt.se 033-700 07 08

”Flinck är tveklöst en av Sveriges mest begåvade skådespelare, med en nerv och närvaro – och en röst! – som inte liknar någon annans. Men han är också en skådespelare som balanserar på slak lina.

Marcus Priftis är författaren till *Det otäcka könet* - en bok om manlighet.

FOTO LEOPARD FÖRLAG /SARA APPELGREN

Övertygande om manlighet

SAKPROSA

DET OTÄCKA KÖNET - EN BOK OM MANLIGHET

Författare: Marcus Priftis
Förlag: Leopard

I *Det otäcka könet* försöker Marcus Priftis se bortom det rigida mansidealet. Det är en intressant och lättfattlig bok som stundtals faller på sitt eget grepp.

Att vara man är att ha makt och privilegier. Men även att dö i för tid, leva ett ensamt liv, utsättas eller utsätta andra för våld. Män är inte bara överrepresenterade i samhällets toppskikt utan även i fängelser, på parkbänkar och i självmordsstatistiken. Samma system ger både fördelar och nack-

delar och Marcus Priftis menar att mäns utsatthet ofta ignoreras.

Manligheten är full med motsättningar. Man ska vara hård men mjuk när det behövs, vara en kärleksfull, ansvarstagande, föräldraledig småbarnspappa men samtidigt vilja knulla med babyrytmikledaren (ett exempel taget från Karl Ove Knausgård). En man måste med andra ord kunna gasa och bromsa samtidigt.

Priftis bok är en slags närstudie i manlighet och mansideal. Hans tes är att mansidealet är skadligt och måste uppgraderas. Han lägger mycket omsorg vid att understryka sina poänger, som att han förväntar sig mothugg. Det lär han också få, många får något trött i blicken när det börjar talas om krisande manlighet.

Att han är van att försvara sig lyser även igenom i den lite putslystiga ton han använder för att

göra detta omstridda ämne ”lite sköj”. Tyvärr leder det till att mannen ofta blir en karikatyr som ingen lär kunna identifiera sig med. ”Vedhuggning, spritdrickande eller i värsta fall våld är godkända sätt att döva känslorna. Att ta till lipen är däremot en katastrof.” ”Man får inte heller komma för nära varandra. Då blir det bara gay.”

I grunden är Priftis bok lärorik, övertygande och tydlig. Jag känner att jag trots många år av studier i genusvetenskap faktiskt lär mig något nytt. Baksidan med den resonabla tonen är att Priftis positionerar sig som ett allseende öga som tydliggör paradoxer och motsättningar utan att själv verka riktigt engagerad. Han blir den distanserade och faderliga röst som lugnt förklarar hur saker ligger till. Frågan är om det är helt taktiskt med tanke på ämnet.

CECILIA KÖLJING

Surrealistisk blyerts och genomskinlig olja

KONST. Teckningar i blyerts och oljemålningar med bivax. Två tekniker kompletterar varandra på Ålgårdens nya utställning.

– Mina målningar för kanske tanken till vatten, säger Cecilia Brandt som just hänger sina tavlor på konstnärernas galleri, Ålgården.

Den är blå, blågrå, med ett flytande mönster. Bubblor eller moln?

– Jag späder ut oljefärg med hett bivax. Det är komplicerat men ger en genomskinlighet som jag älskar. Det kan också föra tanken till luft och rymd, de blir atmosfäris-ka!

Med på utställningen finns två serier med abstrakta vatten- och rymdinspirerade tavlor. Och så en enda stor strängt geometrisk målning:

– Som kontrast.

En kontrast är också Anneli Pihlgrens teckningar. Hon visar elva stora verk:

– Smått surrealistiska, säger hon och rättar till en tavla där en sovande pojke ligger bredvid en svan.

Hennes största verk heter *Passionsblomma*. Hon rullar upp en

» Reminiscenser

Anneli Pihlgren

Bor: Göteborg

Bakgrund: Valand, Konstakademien Finland, HDK

Visar: Teckningar i blyerts

Cecilia Brandt

Bor: Göteborg

Visar: Målningar

Var: Ålgården, konstnärernas galleri

När: 4 - 19 oktober

manshög teckning där blommor och detaljerade finskuggade blad klättrar på slingrande stänglar. Teckningen är som en stor handmålad tapet.

– Jag börjar mitt i. När det är bra gör jag något som känns medvetet fel, och så jobbar jag mig fram mot att det blir balans igen. Det kan ta månader att göra en så här stor teckning!

Anneli Pihlgren och Cecilia Brandt har inte arbetat tillsammans tidigare:

– Men vi tyckte att våra verk kompletterar varandra.

INGER MELIN

Anneli Pihlgren och Cecilia Brandt ställer ut på Ålgården.

FOTO LENNART MAGNUSSON